

УДК 377.35+004.7:316.77]

DOI 10.32461/2409-9805.4.2023.294092

Цитування:

Касьян В. В. Формування професійних компетентностей здобувачів освіти під час проходження виробничої практики. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2023. № 4. С. 133–139.

Kasjan V. (2023). Formation of Professional Competence of Education Seekers During Production Practice. *Library Science. Record Studies. Informology*, 4, 133–139 [in Ukrainian].

Касьян Владислав Володимирович,
кандидат філософських наук,
доцент кафедри інформаційних технологій
Київського національного університету
культури і мистецтв
<https://orcid.org/0000-0003-0539-4531>
kasjanvv@gmail.com

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Мета статті – дослідити вплив виробничої практики студентів на формування їх професійних компетентностей. **Методологічну основу** статті сформував комплекс загальнонаукових та спеціальних методів наукового дослідження. Використано принцип єдності взаємозв'язку із сучасними умовами; нормативний та альтернативний підходи; методи аналізу, соціально-комунікативний, когнітивний, структурно-функціональний, описовий, синтезу. **Наукова новизна** полягає у визначенні поняття «професійна компетентність», дослідженні особливостей формування професійних компетенцій студентів у процесі проходження ними виробничої практики, аналізі основних підходів щодо оцінювання практики. У результаті – запропоновано механізми і підходи проходження і оцінювання виробничої практики студентів. **Висновки**. Актуальним завданням освіти є переорієнтація освітньої парадигми закладу вищої освіти на студентоорієнтовану модель. Дієвим шляхом оновлення змісту та підвищення якості професійної освіти, узгодження з сучасними потребами виробництва є орієнтація навчальних програм на компетентнісний підхід та створення ефективних механізмів його запровадження. Компетентність є важливим результатом професійної підготовки сучасних фахівців за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» у Київському національному університеті культури і мистецтв. Під професійною компетентністю фахівця інформаційної сфери ми розуміємо базову характеристику його діяльності, яка включає знання і уміння та має такі визначальні ознаки: мобільність знань, навчання упродовж життя, критичне мислення. Пріоритетним напрямом професійної підготовки майбутніх фахівців інформаційної сфери у Київському національному університеті культури і мистецтв є розроблення сучасних моделей співробітництва з провідними бібліотеками м. Києва і України.

Ключові слова: бакалавр, викладач, Київський національний університет культури і мистецтв, навчально-виховний процес, практика, професійна діяльність, професійна компетентність, здобувачі освіти.

Kasjan Vladyslav,
Candidate of Philosophical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Information Technologies
Kyiv National University of Culture and Arts

FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF EDUCATION SEEKERS DURING PRODUCTION PRACTICE

The purpose of the article is to highlight the influence of students' industrial practice on the formation of their professional competencies. **The methodological basis** of the article was formed by a complex of general scientific and special methods of scientific research. The principle of unity of relationship with modern conditions is used; regulatory and alternative approaches; methods of analysis, cognitive, structural-

functional, descriptive, synthesis. Scientific novelty consists in the definition of the concept of "professional competence", the study of the peculiarities of the formation of the professional competence of students in the process of their industrial practice, the analysis of the main approaches to the assessment of practice. As a result, the mechanisms and approaches of passing and evaluating students' production practice are proposed. Conclusions. The urgent task of education is the reorientation of the educational paradigm of the institution of higher education to a student-oriented model. An effective way of updating the content and improving the quality of professional education, matching it with the modern needs of production, is the orientation of training programs on the competence approach and the creation of effective mechanisms for its implementation. Competence is an important result of the professional training of modern specialists in specialty 029 "Information, library and archival affairs" at the Kyiv National University of Culture and Arts. By the professional competence of an information specialist, we understand the basic characteristic of his activity, which includes knowledge and skills and has the following defining characteristics: mobility of knowledge, lifelong learning, critical thinking. The priority direction of professional training of future specialists in the information field at KNUCA is the development of modern models of cooperation with the leading libraries of Kyiv and Ukraine.

Key words: *bachelor, academic, Kyiv National University of Culture and Arts, educational process, practice, professional activity, professional competence, education seekers.*

Актуальність теми дослідження. Сучасні трансформаційні процеси української економіки вимагають динамічної професіональності – здатності організувати і планувати свою діяльність, самостійно приймати рішення, обґрунтовувати їх і брати на себе відповідальність за кінцевий результат. Завдання, які стоять перед українськими закладами вищої освіти (далі ЗВО), вимагають упровадження нових підходів до практичної підготовки майбутніх фахівців у процесі навчання. Нині характерною рисою української вищої освіти є тісний зв'язок освітнього процесу з практичною підготовкою студентів на виробництві.

Вагомим складником навчально-виховного процесу підготовки у Київському національному університеті культури і мистецтв (далі КНУКіМ) освітнього ступеня «бакалавр» зі спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» є виробнича практика, яку проходять студенти на третьому курсі. Зазначимо, що її форми, зміст та методи позитивно впливають на якість фахової підготовки майбутніх спеціалістів, адже за період виробничої практики студенти мають можливість усвідомити і переконатися, що інформаційне обслуговування, інформаційно-аналітична та маркетингова діяльність – важливі напрями роботи бібліотек, інформаційно-аналітичних центрів та інших документно-комунікаційних установ.

Чільним завданням студентської практики в умовах виробництва, що й визначає її навчальне навантаження, є формування професійних здібностей на основі використання теоретичних знань у різноманітних виробничих ситуаціях, адже сприяє глибшому осмисленню впровадження теоретичних положень у конкретні методичні й технологічні рішення. Саме тому виробнича практика, як вид навчального заняття студентів КНУКіМ, будується у формі самостійного виконання конкретних виробничих завдань, що сприяє поглибленню інтересу до професій, пов'язаних з

інформаційною та науково-дослідною роботою, формуванню професійного мислення, вихованню відповідальності.

Треба зазначити, що педагогічна ефективність практики істотно підвищується при доповненні самостійної роботи студентів іншими формами навчальної роботи (зокрема, екскурсіями, індивідуальними завданнями, консультаціями фахівців-практиків тощо), які проводяться безпосередньо на виробництвах на прикладах конкретних процесів. Підкреслимо, що після виконання студентами програми виробничої практики пропорційно зростає і зацікавленість у навчанні, приходить усвідомлення щодо вивчення нових дисциплін, значно підвищується успішність навчання, виконання курсових та кваліфікаційних робіт, зростає інтерес до науково-дослідної діяльності.

Таким чином, активізація трансформаційних та інтеграційних процесів, що сьогодні характерні для українського суспільства, стосуються всіх сфер економіки, особливо освіти, яка є фундаментом соціально-економічного післявоєнного відродження та розбудови незалежної Української держави, що зумовлює потребу в її реформуванні на всіх рівнях. Дієвим шляхом оновлення змісту та підвищення якості професійної освіти, узгодження з сучасними потребами виробництва є орієнтація навчальних програм на компетентнісний підхід та створення ефективних механізмів його запровадження.

Аналіз досліджень і публікацій. Теоретико-методологічні засади дослідження особливостей формування професійних компетентностей студентів у процесі проходження ними виробничої практики на сучасному етапі розвивають такі українські науковці, як Н. Аринушкіна, Н. Бачинська, Т. Бортник, О. Клименко, Р. Лісна, К. Михасюк, Б. Мокін, Т. Новальська, Л. Прокопенко, О. Сокур, А. Соляник, В. Тригуб та інші.

Питанню сучасних підходів до трактування

професійної компетентності студентів ЗВО присвячено напрацювання К. Михасюк [6], яка зокрема, виокремила кілька груп компетентностей сучасного фахівця: предметно-практична, інформаційна, комунікативна, соціокультурна, спеціальна, полікультурна, суспільна та індивідуально-психологічна або особистісна.

Р. Лісна і В. Тригуб дослідили особливості формування професійної компетенції студентів у процесі практичного навчання та запропонували нові механізми проходження і оцінювання виробничої практики [5]. Дослідники стверджують, що сучасна професійна компетентність виражається у тріаді «знання – уміння – навички», інтегруючи її в єдиний комплекс, а невід’ємними складниками професійної компетенції майбутнього успішного працівника є: фундаментальні знання, досконале володіння методологією наукового та інформаційного пошуку, цифрова, соціологічна, правова компетенції, самоосвіта.

Проблемні питання теоретичної і практичної підготовки студентів, а також організація та проходження виробничої практики за спеціальністю у полі зору Б. Мокіна, В. Мізерного і О. Мензул [7]. На прикладі Вінницького національного технічного університету дослідниками визначено педагогічні умови формування фахової компетентності студентів в умовах професійно-практичної підготовки, які включають: здійснення цілеспрямованої та системної профорієнтаційної роботи зі студентами упродовж усього освітнього процесу; оптимізація діючих форм організації навчання на засадах діяльнісного підходу; орієнтація змісту навчального матеріалу (циклів дисциплін) на професійну діяльність студента у майбутньому; розвиток професійної мотивації; забезпечення взаємозв’язку теоретичної підготовки з його практичною діяльністю у майбутньому; формування навичок до самоосвіти.

Проблемні питання, що виникають під час працевлаштування випускників закладів вищої освіти та позитивний вплив виробничої практики на їх вирішення, стали предметом дослідження Н. Аринушкіної і Т. Грищенко [1]. Дослідниці наголошують, що зміцнення співпраці у галузі освіти, науки і виробництва, підвищення якості та розширення форм підготовки майбутніх фахівців, а також упровадження двосторонніх договірних відносин у сфері підготовки та формування довгострокових програм із підготовки працівників під завдання конкретних підприємств, у тому числі відкриття нових спеціальностей і введення до навчальних планів нових спекурсів, відкриття спеціалізованих центрів із підготовки фахівців на основі тристоронніх угод «заклад вищої освіти – підприємство – студент», відкриття філій кафедр на підприємствах і спеціалізованих лабораторій у

ЗВО – все це, на думку авторів, має сприяти у майбутньому вирішенню проблем, пов’язаних із працевлаштуванням випускників.

О. Клименко і О. Сокур також наголошують на доцільності налагодження тісної взаємодії установ, зокрема Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (далі НБУВ), із профільними ЗВО [3]. На їхнє переконання найпродуктивнішими моделями співпраці мають стати: започаткування на постійній основі програм стажування для студентів старших курсів, заснування програми студентських конкурсів від бібліотеки для підтримки найобдарованіших студентів, проведення спільних наукових заходів як онлайн, так і змішаній формі (воркшопи, майстер-класи, флешмоби фахівцями НБУВ для студентів, магістрантів, аспірантів), розбудова системи екскурсій до книгозбірні студентів із першого курсу навчання, підготовка підручників, практичних посібників та іншої навчальної літератури у колаборації викладачів ЗВО та провідних фахівців НБУВ, підтримка спільних досліджень, підготовка дипломних робіт на базі НБУВ тощо.

Отже, питання формування професійної компетентності студентів має бути предметом постійного обговорення як у колективах закладів вищої освіти, так і на виробництвах, а також прагнути до спільних пошуків оптимальних рішень з якісної підготовки фахівців затребуваних на ринку праці, що є головним показником ефективної діяльності ЗВО.

Мета статті – дослідити вплив виробничої практики студентів на формування їх професійних компетентностей.

Виклад основного матеріалу. Серед пріоритетних напрямів модернізації сучасної освіти в Україні визначено компетентнісний підхід, оскільки саме він зміщує акцент із процесу накопичення теоретичних знань у площину формування у студентів здатності самостійно приймати рішення і творчо діяти у різних практичних ситуаціях згідно раніше набутого досвіду і знань. У Національній доктрині розвитку освіти [11] серед провідних завдань виховання особистості визначено необхідність набуття нею компетентності, яка Законом України «Про освіту» трактується як «динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистісних якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність» [13]. У Національній рамці кваліфікацій компетентність визначено як здатність до виконання певного виду діяльності, що й виражається через набуті знання, розуміння, уміння, цінності та інші особисті якості [9]. Отже, все це – результат навчання на певному рівні вищої освіти.

Таким чином, актуальним завданням є переорієнтація освітньої парадигми ЗВО на студентоорієнтовану, коли викладач є організатором освітньої діяльності своїх студентів, а модель поведінки студента змінюється з пасивного засвоєння теоретичних знань на активну дослідницьку, самостійну й самоосвітню діяльність, що у майбутній професійній кар'єрі підвищить конкурентоспроможність майбутніх фахівців на ринку праці. Ми погоджуємося з твердженням К. Михасюк, що впровадження компетентнісного підходу вимагає розв'язання цілого спектра питань, які полягають, перш за все, в оновленні стандартів вищої освіти шляхом розробки концептуальних засад для створення моделі професійної діяльності майбутнього фахівця та його освітньо-професійної підготовки, також потребують упровадження єдині підходи до побудови такої педагогічної системи, яка у перспективі відповідатиме провідному завданню вищої освіти – формуванню компетентності майбутнього фахівця [6].

Семантично «компетентність» належить до понять «компетенція» та «компетентний». Останнє походить від латинського слова «competens» (competentis) – належний, відповідний. У філософському значенні поняття «компетенція» (лат. competentia, від compeete – взаємно прагну, відповідаю, підходжу) – коло повноважень певної організації, установи або особи; коло питань, в яких певна особа має певні повноваження, знання, досвід. Таким чином, можемо стверджувати, що «відповідаю» і «підходжу» означають процес, дію та є суттю компетенції, що визначає динамічний аспект цієї категорії. Принципова відмінність «компетенції» та «компетентності» полягає у тому, що перше відповідає правовому аспекту, тобто є інституційним поняттям, а друге – функціональне і виявляється через дію.

Значимо, що сучасні трактування поняття «професійна компетентність» доволі різняться, однак найпоширеніше у науковому дискурсі є визначення «сукупність знань та вмінь, які необхідні задля ефективної професійної діяльності, вміння аналізувати, передбачати наслідки цієї діяльності, використовувати інформацію» [6, с. 14].

Отже, компетентність є важливим результатом професійної підготовки сучасних фахівців за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» у Київському національному університеті культури і мистецтв та є його особливою якістю, що визначається ступенем включення до професійної діяльності. Перелік компетентностей здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», згідно базового галузевого Стандарту [14], розділено на три великі групи: інтегральна компетентність (1), загальні (2) та

спеціальні (фахові, предметні) компетентності (3), які здобувач вищої освіти набуває у процесі навчання та закріплюються під час проходження виробничої практики. Професійна компетентність майбутніх фахівців інформаційної сфери – бакалаврів КНУКіМ, які здобувають освіту за спеціальністю 029, формується на базі компетентностей у процесі акмеологічного впливу (інтегрованого і цілеспрямованого), що враховує пізнавальну, емоційну, вольову, психологічну, мотиваційну складову особистості майбутнього фахівця, а також систему відношень і ціннісних орієнтацій.

Таким чином, під професійною компетентністю фахівця інформаційної сфери ми розуміємо базову характеристику його діяльності, яка включає знання (має змістове наповнення) і уміння (процесуальний компонент) та має три визначальні ознаки:

- 1) здатність до самоосвіти (мобільність знань);
- 2) гнучкість у володінні методами професійної діяльності (навчання упродовж життя);
- 3) критичне мислення.

Професійна компетентність фахівця інформаційної сфери включає оволодіння ним у процесі навчання у КНУКіМ певним набором знань, умінь, навичок, а також набуття практичного досвіду під час навчальної практики у галузі обраної професії, що у перспективі дозволяє виконувати необхідні дії і функції, приймати адекватні ситуації рішення у подальшій своїй практичній діяльності. Майбутній фахівець інформаційної сфери має бути досвідченим користувачем інформаційно-комунікаційних технологій, приймати рішення у нестандартних ситуаціях, бути креативним та ініціативним, проявляти свою індивідуальність. Як наголошують Н. Арінушкіна і Т. Грищенко, володіючи професійними теоретичними знаннями та практичними вміннями студенти-випускники можуть отримати хорошу роботу та у майбутньому реалізувати себе у сучасному світі [1]. Саме практика допомагає студентам усвідомити правильність вибору своєї професії, застосувати отримані теоретичні знання, визначитися з пріоритетами при підготовці до майбутньої діяльності.

Формування професійної компетентності майбутніх фахівців інформаційної сфери базується на взаємодії внутрішніх і зовнішніх складників. До внутрішніх можна віднести мотиваційну, інформаційну, емоційну та вольову характеристику особистості, а до зовнішніх – формування змісту навчальних програм, навчального матеріалу, застосування певних освітніх технологій, методів, засобів, упровадження різних форм навчання. Зауважимо, що від ефективності організації освітнього процесу залежить і його вплив на

студента як особистість, що значно підвищує роль викладача як координатора процесу управління формування професійної компетентності майбутніх фахівців інформаційної сфери. Підкреслимо, що структура їхньої професійної компетентності є надзвичайно динамічним явищем, оскільки генеза економічного розвитку України та її ринку праці на кожному етапі потребують коректив під конкретні вимоги часу.

Роботу студентів-практикантів регламентує «Положення про проведення практики студентів Київського національного університету культури і мистецтв», розробленого на основі «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» [10] та наказу Міністра освіти України «Про внесення змін до Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», відповідно до Закону України «Про вищу освіту» [8], а також указу Президента України «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні» [12].

Відповідно до цих документів студентська практика передбачає безперервність та послідовність її проведення задля одержання достатнього обсягу практичних знань та вмінь, відповідно до освітніх і кваліфікаційних рівнів [9]. Виробнича практика студентів КНУКіМ за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» проводиться на базах практики провідних бібліотек м. Києва та України, які мають умови та можливість для виконання програми практики та з якими кафедра інформаційних технологій КНУКіМ уклала угоди щодо практичної підготовки фахівців. У цих установах є достатній штат висококваліфікованих фахівців, здатних надати допомогу студентам у закріпленні теоретичних знань і набутті практичних фахових умінь і навичок [2].

Відтак, ефективно організована практика студентів КНУКіМ є поступовою з постійним ускладненням: починаючи від загального знайомства з бібліотечною установою, спостережень і аналізу отриманої інформації, практиканти поступово включаються до виконання технологічних процесів. Важливість характеру безперервності підкреслює В. Кремінь: «практична підготовка має бути неперервною, починатися на молодших курсах і тривати впродовж усього навчання, послідовно ускладнюючись і наповнюючись новим змістом» [4].

Критеріями оцінки якості організації та проведення практики студентів зі спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» є:

- сумлінність виконання студентом програми практики;

- набуті студентом уміння застосовувати набуті знання та навички у КНУКіМ у бібліотеці;
- адаптивність студента до реальних умов бібліотечної роботи;
- зміст щоденника практики;
- ретельність і сумлінність оформлення звіту практики;
- використання отриманих даних у бібліотеці під час практики у підготовці курсових і дипломних робіт;
- відгук керівника практики базової бібліотеки щодо якості підготовки студента у КНУКіМ.

Критерії комплексного оцінювання результатів виробничої практики майбутніх фахівців інформаційної сфери мають включати такі оцінки:

- 1) знання;
- 2) навички;
- 3) вміння.

Ми погоджуємося з Р. Лісна і В. Тригуб, що для ефективного управління процесами формування у студента професійної компетентності під час практики необхідне використання інноваційного механізму, що має забезпечити органічний зв'язок між функціями планування, організації, координації та контролю за результатами практичної підготовки молодих фахівців, зробити процес оцінювання систематичним, безперервним та комплексним упродовж усього циклу навчання [5].

Наукова новизна полягає у визначенні поняття «професійна компетентність», дослідженні особливостей формування професійної компетенції студентів у процесі проходження ними виробничої практики, аналізі основних підходів щодо оцінювання практики. У результаті – запропоновано механізми і підходи проходження і оцінювання виробничої практики студентів.

Висновки. Актуальним завданням освіти є переорієнтація освітньої парадигми ЗВО на студентоорієнтовану модель, коли викладач є організатором освітньої діяльності своїх студентів, а модель поведінки студента змінюється з пасивного засвоєння теоретичних знань на активну дослідницьку, самостійну й самоосвітню діяльність, що у майбутній професійній кар'єрі підвищить конкурентоспроможність майбутніх фахівців на ринку праці.

Компетентність є важливим результатом професійної підготовки сучасних фахівців за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» у Київському національному університеті культури і мистецтв та є його особливою якістю, що визначається ступенем включення до професійної діяльності. Під професійною компетентністю фахівця інформаційної сфери ми розуміємо базову характеристику його діяльності, яка

включає знання (має змістове наповнення) і уміння (процесуальний компонент) та має три визначальні ознаки: здатність до самоосвіти (мобільність знань), гнучкість у володінні методами професійної діяльності (навчання упродовж життя), критичне мислення.

Пріоритетним напрямом професійної підготовки майбутніх фахівців інформаційної сфери у Київському національному університеті культури і мистецтв є розроблення сучасних моделей співробітництва з провідними бібліотеками м. Києва і України. Основним критерієм для оцінювання якості підготовки випускників є їхня затребуваність на ринку праці, реальна кваліфікація та

компетентність, що й забезпечує конкурентоспроможність та професійну мобільність. Саме на практиці студент має можливість застосувати набуті теоретичні знання під час участі у бібліотечних процесах, що дозволяє швидше опанувати обрану спеціальність, проявити себе у складних ситуаціях, коли необхідно швидко приймати рішення та орієнтуватися в інформаційних потоках. Саме у цих обставинах бібліотеки можуть собі вибирати майбутніх працівників серед краще підготовлених студентів, котрі після завершення закладу вищої освіти будуть запрошені до них на роботу.

Список використаних джерел

1. Арінушкіна Н., Грищенко Т. Компетентнісний вплив виробничої практики на працевлаштування випускників. *Вісник Харківського національного автомобільно-дорожнього університету*. 2019. Вип. 86, т. II. С. 135–140. URL: DOI: 10.30977/BUL.2219-5548.2019.86.2.135.
2. Касьян В. В. Виробнича практика студентів як стимул засвоєння знань з маркетингової діяльності установи. *Бібліотека. Наука. Комунікація. Актуальні питання збереження та інноваційного розвитку наукових бібліотек* : матеріали Міжнар. наук. конф. (Київ, 3–5 жовтня 2023 р.) / відп. ред. О. М. Василенко ; відп. секр. М. В. Іванова. Київ, 2023. С. 86–90. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0004726>.
3. Клименко О., Сокур О. Взаємодія Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського із закладами вищої освіти в умовах інформаційної технологізації. *Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук*. 2022. № 10. С. 92–104. URL: <https://doi.org/10.31866/2616-7654.10.2022.269467>.
4. Кремень В. Г. Освіта і наука в Україні – інноваційні аспекти. Стратегія. Реалізація. Результати. Київ : Грамота, 2005. 448 с.
5. Лісна Р. П., Тригуб В. О. Формування професійної компетенції у процесі практичного навчання. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2012. Вип. 2. С. 330–334.
6. Михасюк К. Формування професійної компетентності студентів коледжів економічного профілю під час проходження навчально-виробничої практики : навчально-методичний посібник. Рівне, 2018. 111 с. URL: <http://www.retk.rv.ua/wp-content/uploads/2020/11/%D0%9C%D0%98%D0%A5%D0%90%D0%A1%D0%AE%D0%9A-%D0%9A.%D0%92-%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA-1.pdf>.
7. Мокін Б., Мізерний В., Мензул О. Формування професійної компетентності студентів в умовах професійно-практичної підготовки. *Вісник Вінницького політехнічного інституту*. 2011. № 5. С. 199–203. URL: <https://visnyk.vntu.edu.ua/index.php/visnyk/article/view/1550/1550>.
8. Про вищу освіту : Закону України від 28 грудня 2014 р. № 76-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
9. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій : Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>.
10. Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України : Наказ Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 р. № 93. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>.
11. Про Національну доктрину розвитку освіти : Указ Президента України від 17 квітня 2002 р. № 347/2002. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2002#Text>.
12. Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні : Указ Президента України від 4 липня 2005 р. № 1013/2005. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1013/2005#Text>.
13. Про освіту : Закон України від 5 вересня 2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.

14. Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України від 12 грудня 2018 р. № 1378. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MUS31205>.

References

1. Arinushkina, N., & Hryshchenko, T. (2019). The competent influence of industrial practice on the employment of graduates. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho avtomobilno-dorozhnoho universytetu*, 86, II, 135-140. DOI: 10.30977/BUL.2219-5548.2019.86.2.135. [in Ukrainian].
2. Kasjan, V. V. (2023, October). Industrial practice of students as a stimulus for learning knowledge on marketing activities of the institution. *Library. Science. Communication. Current issues of preservation and innovative development of scientific libraries. Materials of the International of science conference*. Kyiv, Ukraine. Retrieved from <http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0004726>. [in Ukrainian].
3. Klymenko, O., & Sokur, O. (2022). Interaction of the V. I. Vernadskyi National Library of Ukraine with higher education institutions in the context of information technology. *Ukrainian Journal on Library and Information Science*, 10, 92-104. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-7654.10.2022.269467>. [in Ukrainian].
4. Kremen, V. H. (2005). Education and science in Ukraine - innovative aspects. Strategy. Realization. The results. Kyiv, Ukraine: Hramota. [in Ukrainian].
5. Lisna, R. P. & Tryhub, V. O. (2012). Formation of professional competence in the process of practical training. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*, 2, 330-334. [in Ukrainian].
6. Mykhasiuk, K. (2018). Formation of professional competence of students of economic profile colleges during educational and industrial practice. Rivne, Ukraine. Retrieved from <http://www.retk.rv.ua/wp-content/uploads/2020/11/%D0%9C%D0%98%D0%A5%D0%90%D0%A1%D0%AE%D0%9A-%D0%9A.%D0%92-%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA-1.pdf>. [in Ukrainian].
7. Mokin, B., Mizernyi, V., & Menzul, O. (2011). Formation of professional competence of students in the conditions of professional and practical training. *Visnyk Vinnytskoho politekhnichnoho instytutu*, 5, 199-203. Retrieved from <https://visnyk.vntu.edu.ua/index.php/visnyk/article/view/1550/1550>. [in Ukrainian].
8. (2014). On higher education: Law of Ukraine dated December 28, 2014 No. 76-VIII. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>. [in Ukrainian].
9. (2011). On the approval of the National Framework of Qualifications: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of November 23, 2011 No. 1341. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>. [in Ukrainian].
10. (1993). On the approval of the Regulation on the practice of students of higher educational institutions of Ukraine: Order of the Ministry of Education of Ukraine dated April 8, 1993 No. 93. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>. [in Ukrainian].
11. (2002). On the National Doctrine of Education Development: Decree of the President of Ukraine dated April 17, 2002 No. 347/2002. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2002#Text>. [in Ukrainian].
12. (2005). On urgent measures to ensure the functioning and development of education in Ukraine: Decree of the President of Ukraine dated July 4, 2005 No. 1013/2005. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1013/2005#Text>. [in Ukrainian].
13. (2017). On education: Law of Ukraine dated September 5, 2017 No. 2145-VIII. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>. [in Ukrainian].
14. (2018). Standard of higher education of Ukraine for specialty 029 "Information, library and archival affairs" for the first (bachelor) level of higher education: Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine dated December 12, 2018 No. 1378. Retrieved from <https://ips.ligazakon.net/document/MUS31205>. [in Ukrainian].

*Стаття надійшла до редакції 04.10.2023
Отримано після доопрацювання 09.11.2023
Прийнято до друку 17.11.2023*